

ВИСНОВКИ ЕКСПЕРТНОЇ КОМІСІЇ

Міністерства освіти і науки України

**щодо результатів проведення первинної акредитаційної експертизи
освітньо-професійної програми «Автомобільний транспорт» підготовки
здобувачів вищої освіти спеціальності 274 «Автомобільний транспорт»
за другим (магістерським) рівнем у Івано-Франківському
національному технічному університеті нафти і газу**

м. Івано-Франківськ

14 грудня 2018 р.

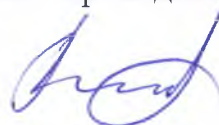
Відповідно до Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 р., Закону України «Про вищу освіту» в редакції від 01.01.2018 р., постанови Кабінету Міністрів України від 09.08.2001 р. № 978, Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності (постанова КМУ від 30.11.2015 № 1187 із змінами, внесеними згідно з постановою КМУ № 347 від 10.05.2018 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності»), наказу Міністерства освіти і науки України (МОН) № 689 від 13.06.2012 р., наказу МОН від 14 січня 2002 року № 16 та наказу МОН № 2308-Л від 28.11.2018 р. експертна комісія у складі:

Сахно Володимир Прохорович	завідувач кафедри автомобілів Національного транспортного університету, доктор технічних наук, професор, голова комісії
Гудз Густав Стефанович	професор кафедри експлуатації та ремонту автомобільної техніки Національного університету «Львівська політехніка», доктор технічних наук, член комісії

у період з 12.12.2018 р. до 14.12.2018 р. безпосередньо на місці провела чергову акредитаційну експертизу підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою «Автомобільний транспорт» спеціальності 274 «Автомобільний транспорт» у Івано-Франківському національному технічному університеті нафти і газу (ІФНТУНГ). Ліцензований обсяг освітньої послуги за вказаною програмою складає 95 осіб (за формами навчання: 50 денна, 45 заочна).

Проведення акредитаційної експертизи здійснювалось у відповідності до вимог нормативних документів Міністерства освіти і науки України щодо провадження освітньої діяльності, ліцензування і акредитації закладів вищої освіти: Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 р., Закону України «Про вищу освіту» в редакції від 01.01.2018 р., «Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах» (постанова Кабінету Міністрів України від 09.08.2001 року № 978), «Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» (постанова Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 року № 1187 із змінами, внесеними згідно з постановою КМУ № 347 від 10.05.2018 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності»),

Голова експертної комісії

В.П. Сахно

«Державних вимог до акредитації напряму підготовки, спеціальності та вищого навчального закладу» (наказ МОНмолодьспорт України від 13 червня 2012 року № 689), «Положення про експертну комісію та порядок проведення акредитаційної експертизи» (наказ МОН від 14 січня 2002 року № 16).

У результаті перевірки наявних в оригіналі документів і ознайомлення з реальним станом підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою «Автомобільний транспорт» спеціальності 274 «Автомобільний транспорт» комісія встановила наступне.

1 ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ІФНТУНГ ТА СПЕЦІАЛЬНОСТІ 274 «АВТОМОБІЛЬНИЙ ТРАНСПОРТ»

Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу (ІФНТУНГ). Юридична адреса: вулиця Карпатська, 15, м. Івано-Франківськ, 76019, тел. +380 (342) 54-72-66, факс +380 (342) 54-71-39, e-mail: admin@nung.edu.ua.

Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу (ІФНТУНГ) заснований в 1967 році на базі Івано-Франківської філії Львівського політехнічного інституту.

Наказом Міністерства освіти України № 147 від 18 травня 1994 року оголошено Постанову Кабінету Міністрів України № 244 від 20 квітня 1994 року про створення Івано-Франківського державного технічного університету нафти і газу на базі Івано-Франківського інституту нафти і газу. Указом Президента України № 591 від 7 серпня 2001 року університет отримав статус національного і підпорядкований Міністерству освіти і науки України. На даний час це єдиний в Україні заклад вищої освіти нафтогазового профілю.

Комісією перевірено основні установчі документи, які забезпечують право надання освітніх послуг з підготовки фахівців з вищою освітою у ІФНТУНГ, а саме:

1. Статут, погоджений конференцією трудового колективу від 15 червня 2016 року (протокол №1) та затверджений наказом Міністерством освіти і науки України № 469 від 27 березня 2017 року.

2. Відомості про право здійснення освітньої діяльності у сфері вищої освіти, розміщені на офіційному сайті МОН України (електронна ліцензія).

3. Довідка АА № 795897 від 25.02.2013 з Єдиного державного реєстру підприємств та організацій України, ідентифікаційний код 02070855.

4. Свідоцтво про державну реєстрацію ІФНТУНГ серія А00 № 361471, видане виконавчим комітетом Івано-Франківської міської ради 31.01.2002.

5. Сертифікат про акредитацію РД-IV № 0950644 від 22 листопада 2001 р. Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу за статусом вищого закладу освіти IV (четвертого) рівня.

6. Сертифікат про акредитацію Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу з галузі знань 27 Транспорт спеціальності 274 «Автомобільний транспорт» за рівнем магістр (серія НД № 0993433 від 02.10.2017 р.).

Голова експертної комісії

В.П. Сахно

Університет має всі необхідні установчі та реєстраційні документи, що забезпечують йому правові основи здійснення освітньої діяльності і відповідають державним вимогам акредитації освітніх програм.

Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу очолює Крижанівський Євстахій Іванович – ректор університету з 01.07.1993 року, професор, доктор технічних наук, академік НАН України. На посаду ректора Крижанівський Є.І. призначений наказом МОН України від 03.11.2017 року, № 646-К за результатами конкурсу.

ІФНТУНГ – це базовий багатопрофільний заклад освіти IV рівня акредитації, що веде підготовку і перепідготовку фахівців з напрямків машинобудування, транспорту, електроніки та електропостачання, приладобудування та охорони навколишнього середовища, економіки та туризму, будівництва та архітектури, які забезпечують функціонування народногосподарського комплексу України.

До складу університету входять 8 інститутів. На 44 кафедрах університету навчаються 6612 студентів, здійснюється підготовка і перепідготовка за 76 спеціальностями.

При університеті працюють Івано-Франківський фізико-технічний ліцей, а у складі університету – Івано-Франківський коледж електронних приладів, Бурштинський енергетичний коледж, Калуський коледж економіки, права та інформаційних технологій.

Навчальний процес в університеті забезпечують 678 науково-педагогічні працівники, з яких 97 особи – доктори наук, 89 - професори, 394 – кандидати наук, 370 - доценти.

Послуги, які надає університет в сфері вищої освіти згідно з сертифікатом на систему управління якістю №UA 2.047.09517-15 та стосовно виконання фундаментальних, пошукових і прикладних науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт згідно з сертифікатом на систему управління якістю №UA 2.047.09380-15 відповідають вимогам ДСТУ ISO 9001:2009.

Університет виконує науково-дослідні та дослідно-конструкторські роботи для підприємств і установ різних галузей економіки України.

Наукова робота проводиться із десяти напрямів, які відповідають пріоритетним напрямкам розвитку науки й техніки. Значна увага надається розробці та виконанню комплексних цільових науково-технічних програм. На базі досліджень науковців у ІФНТУНГ сформовано 16 наукових шкіл. Виконання всіх науково-дослідних робіт зосереджено у науково-дослідному секторі університету, до складу якого входять:

- науково-дослідний інститут;
- відділ аспірантури;
- нафтогазовий науково-технологічний парк;
- навчально-науково-виробничий центр «Інтехцентр»;
- орган із сертифікації фахівців нафтогазової галузі;
- орган із сертифікації продукції нафтогазового машинобудування;
- дільниця впровадження АСУ в науково-дослідні роботи.

ІФНТУНГ здійснює підготовку наукових та науково-педагогічних кадрів. Функціонують аспірантура (12 спеціальностей), докторантура (10 спеціальностей), 7 спеціалізованих вчених рад із захисту докторських та кандидатських дисертацій. Діяльність університету отримала високу оцінку на рівні держави. 21 його працівник став лауреатом Державної премії України в галузі науки і техніки. Троє молодих науковців нашого університету стали лауреатами Державної премії України серед молодих вчених у 2015 році. В університеті працює 8 Заслужених діячів науки і техніки України та 12 Заслужених працівників освіти України.

Міжнародна діяльність ІФНТУНГ здійснюється за рядом напрямків: підготовка спеціалістів із числа іноземних громадян; науково-технічна співпраця із зарубіжними організаціями та навчальними закладами; проходження закордонних практик та стажувань викладачами, студентами та аспірантами університету.

Загальна характеристика Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу подана в таблиці 1.

Таблиця 1.1 – Загальна характеристика Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу

№	Показники діяльності	Кількісні параметри
1	Ліцензований обсяг закладу вищої освіти (осіб) у т.ч. за освітніми ступенями:	10707
	- бакалавр (осіб)	перелік 2006 перелік 2015
	- магістр (осіб)	3835 3980
		2892
2	Кількість студентів, слухачів разом: у тому числі за формами навчання:	6612
	- денна (очна) (осіб)	4652
	- заочна, дистанційна (осіб)	1960
3	Кількість навчальних груп (одиниць):	500
	- денна	293
	- заочна	207
4	Кількість спеціальностей, за якими здійснюється підготовка фахівців (одиниць):	76
	у т.ч. за освітніми ступенями:	
	- бакалавр (одиниць)	перелік 2006 перелік 2015
	- магістр (одиниць)	25 26 25
5	Кількість кафедр (одиниць):	44
	з них випускових (одиниць):	32
6	Кількість інститутів (одиниць):	8
7	Загальні / навчальні площі будівель (кв.м.)	81976,2 / 40596,3
	з них:	
	- власні (кв.м.):	81976,2 / 40596,3
	- орендовані (кв.м.):	-
8	Навчальні площі, які здаються навчальним закладом в оренду (кв.м.)	-

Голова експертної комісії

В.П. Сахно

Налагоджено зв'язки із закладами вищої освіти, організаціями та компаніями, серед яких провідне місце займають університет НОРД (м. Бая-Маре, Румунія); університет Ріджайна (Канада); Гірничо-металургійна академія (м. Краків, Польща); Технічний університет (м. Дрезден, Німеччина); університет Саскатун (Канада).

Закордонні практики студенти в основному проходять по лінії IAESTE (Міжнародна асоціація по обміну студентами технічних спеціальностей) та AIESEC (Міжнародна асоціація обміну студентів-економістів). У рамках проходження практик по лінії цих асоціацій студенти стажуються у Польщі, Чехії, Німеччині, Греції, Фінляндії, Норвегії, Данії, Австрії, Туреччині, Югославії, Хорватії, Англії.

Щороку університет приймає іноземних студентів для проходження практик по лінії згаданих вище організацій. По лінії AIESEC близько 100 українських і закордонних студентів мають можливість відвідати міжнародні конференції у таких країнах, як Німеччина, Польща, Росія, Словаччина, Угорщина, Франція, Бельгія та ін. Викладачі університету беруть активну участь у роботі міжнародних конференцій та семінарів, отримують гранти на стажування за кордоном. Професори та науковці беруть участь у різноманітних науково-технічних конференціях, семінарах, колоквиумах, що проходять у Швейцарії, Німеччині.

На теперішній час спеціальність 274 «Автомобільний транспорт» є пріоритетною в Україні і світі. Розвиток автомобільного транспорту потребує підготовки висококваліфікованих професіоналів за даною спеціальністю, професійні компетенції яких включають: діяльність в галузі проектування, виробництва, експлуатації та наукових досліджень технічних систем, машин і устаткування, робото-технічних засобів та комплексів, розробки технологій машинобудівних виробництв, викладацької діяльності.

Випусковою кафедрою за освітньо-професійною програмою «Автомобільний транспорт» спеціальності 274 «Автомобільний транспорт» галузі знань 27 «Транспорт» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти є кафедра автомобільного транспорту.

Підготовка професіоналів спеціальності 274 «Автомобільний транспорт» здійснюється за денною та заочною формами навчання з присвоєнням кваліфікації "Магістр з автомобільного транспорту".

Підготовку магістрів спеціальності 274 «Автомобільний транспорт» регламентує:

- освітньо-професійна програма (у тому числі варіативна частина) підготовки магістра за спеціальністю 274 «Автомобільний транспорт» галузі знань 27 «Транспорт» ухвалена Вченою радою ІФНТУНГ (протокол № 04/574 від 11.05.2017 р.);

- навчальний план підготовки магістрів спеціальності 274 «Автомобільний транспорт», затверджений ректором ІФНТУНГ 12.05.2017.

Досвід підготовки фахівців в ІФНТУНГ спеціальності 274 «Автомобільний транспорт» («Автомобілі та автомобільне господарство» до 2015 р) складає 49 років.

В Івано-Франківській області підготовка фахівців освітнього ступеня магістр із спеціальності 274 «Автомобільний транспорт» проводиться лише в ІФНТУНГ.

Магістри спеціальності 274 «Автомобільний транспорт» можуть бути працевлаштовані як професіонали з автомобільного транспорту на станціях технічного обслуговування автомобілів та автотранспортних підприємствах, в проектно-конструкторських, наукових і освітніх організаціях на посадах інженера-конструктора, інженера-технолога, інженера-механіка, наукового співробітника, викладача, керівника підрозділу та інших, а також в інших установах на інженерних та керівних посадах структурних підрозділів автомобільного транспорту.

Висновок: перевіривши наявність та достовірність документів, що забезпечують правові основи діяльності ІФНТУНГ, експертна комісія зазначає, що університет має оригінали основних засновницьких документів, які відповідають вимогам акредитації, а також юридичні підстави для здійснення освітньої діяльності, що підтверджують відомості про право здійснення освітньої діяльності у сфері вищої освіти та оригінали сертифікатів про акредитацію магістрів зі спеціальності 274 «Автомобільний транспорт».

2 ФОРМУВАННЯ КОНТИНГЕНТУ СТУДЕНТІВ

Формування контингенту здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Автомобільний транспорт» спеціальності 274 «Автомобільний транспорт» проводиться згідно з «Правилами прийому» Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу. Інформація про умови вступу та ліцензовані обсяги розміщена на сайті університету.

Кафедра автомобільного транспорту активно проводить професійно-орієнтаційну роботу щодо залучення молоді до участі в конкурсі для вступу на навчання в ІФНТУНГ.

Зважаючи, що контингент майбутніх магістрантів за спеціальністю 274 «Автомобільний транспорт» уже до завершення навчання на бакалаврському рівні є професійно вмотивованим і у значній своїй частині має перспективу для працевлаштування, заходи профорієнтаційної роботи випускової кафедри направлені на підтримку мотивації студентів на отримання вищого рівня освіти в магістратурі і включають в себе:

- роз'яснення пріоритетності вищої освіти за спеціальністю 274 «Автомобільний транспорт» і перспективи магістерської освіти для майбутнього кар'єрного зростання;
- сприяння у працевлаштуванні і проведення, з цією метою, регулярних зустрічей з роботодавцями.

Втілення в життя цих заходів забезпечує поінформованість абітурієнтів та стабільний попит на отримання освітніх послуг в магістратурі за спеціальністю 274 «Автомобільний транспорт».

Голова експертної комісії

В.П. Сахно

Інформація про формування контингенту студентів за спеціальністю 274 «Автомобільний транспорт» наведена у таблиці 2.1.

Таблиця 2.1 – Показники формування контингенту студентів за освітньо-професійною програмою «Автомобільний транспорт» зі спеціальності 274 «Автомобільний транспорт» освітнього ступеня магістр

№ з/п	Показник	Роки		
		2016	2017	2018
1.	Ліцензований обсяг підготовки (осіб) спеціальності 274 «Автомобільний транспорт»:	95	95	95
	за освітньо-професійною програмою «Автомобільний транспорт» станом на 01.10 відповідного року:	95	95	95
	– денна форма	50	50	50
	– заочна форма	45	45	45
2.	Прийнято на навчання, всього (осіб):			
	– денна форма:	12	16	21
	в т.ч. за держзамовленням	12	12	12
	– заочна форма:	8	18	8
	в т.ч. за держзамовленням:	—	1	—
	– нагороджених медалями, або тих, що отримали диплом з відзнакою;	—	—	—
	– таких, які пройшли довгострокову підготовку і профорієнтацію;	—	—	—
	– зарахованих на пільгових умовах; – з якими укладені договори на підготовку (д/з)	0/8	9/14	9/8
3.	Подано заяв за формами навчання:			
	– денна форма;	20	21	24
	– заочна форма;	8	15	8
4.	Конкурс абітурієнтів на місця за формами навчання:			
	– денна форма;	1,67	1,0	1,14
	– заочна форма;	1,0	1,0	1,0
5.	Кількість випускників ЗВО I-II рівнів акредитації, прийнятих на скорочений термін навчання на:			
	– денну форму;	—	—	—
	– інші форми (заочна форма).	—	—	—

У 2016-2017 навчальному році було прийнято на навчання за освітньо-професійною програмою підготовки «Автомобільний транспорт» 20 осіб (12 на денну форму навчання та 8 на дистанційну (заочну) форму).

У 2017-2018 навчальному році було прийнято на навчання 34 особи (16 на денну форму навчання та 18 на дистанційну (заочну) форму, з них 3 особи на термін навчання 1 рік 10 місяців.

Голова експертної комісії

В.П. Сахно

У 2018-2019 навчальному році було прийнято на навчання 29 осіб (21 на денну форму навчання та 8 на дистанційну (заочну) форму навчання).

Таким чином контингент студентів в 2018-2019 навчального року становить:

1) на першому курсі навчання 21 осіб денної форми та 11 осіб дистанційної (заочної) форми навчання;

2) на другому курсі навчання 16 осіб денної форми та 15 осіб дистанційної (заочної) форми навчання;

Достовірність наданої інформації перевірено у Єдиній державній базі з питань освіти та відповідають наявному контингенту.

Висновок: експертна комісія зазначає, що випускова кафедра автомобільного транспорту проводить активну профорієнтаційну роботу. Формування контингенту здобувачів з підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою «Автомобільний транспорт» зі спеціальності 274 «Автомобільний транспорт» здійснюється відповідно до встановлених вимог з дотриманням ліцензійного обсягу прийому.

З ЗМІСТ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ

Зміст підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою «Автомобільний транспорт» зі спеціальності 274 «Автомобільний транспорт» визначається погодженими в Івано-Франківському національному технічному університеті нафти і газу освітньо-професійною програмою, навчальним планом, програмами навчальних дисциплін.

Освітньо-професійна програма 2017 р. за спеціальністю 274 «Автомобільний транспорт» для другого (магістерського) рівня вищої освіти розроблена на основі освітньо-кваліфікаційної характеристики та освітньо-професійної програми за спеціальністю 8.07010601 «Автомобілі та автомобільне господарство» освітньо-кваліфікаційного рівня магістр і містить усі необхідні структурні розділи.

Навчальні плани магістрів за освітньо-професійною програмою «Автомобільний транспорт» зі спеціальності 274 «Автомобільний транспорт» розроблено за типовою формою у відповідності до чинної освітньо-професійної програми, ухваленої Вченою радою ІФНТУНГ (протокол № 04/574 від 11.05.17 р.) та затверджено ректором ІФНТУНГ. Обов'язкова і вибіркова частини навчального плану за складом дисциплін, їх обсягом і формами контролю відповідають встановленим вимогам.

Нормативний термін навчання магістрів на основі освітнього ступеня «бакалавр» 1 рік 4 місяці (1 рік 10 місяців для студентів, які поступили на базі ОР бакалавр за неспорідненою спеціальністю). Загальний обсяг підготовки магістрів складає 2700 годин або 90 кредитів ЄКТС (3600 годин або 120 кредитів для студентів, які поступили на базі ОР бакалавр за неспорідненою спеціальністю) (1 кредит дорівнює 30 годинам), з урахуванням самостійної роботи студентів.

Програми навчальних дисциплін розроблені з дотриманням співвідношення навчального часу між видами підготовки, затверджені на засіданнях кафедри автомобільного транспорту і директором інституту інженерної механіки ІФНТУНГ, відповідають за змістом підготовки вимогам освітньо-професійної програми, потребам ринку праці, вирішують питання неперервності, послідовності та магістерському рівню підготовки професіоналів.

Починаючи із 2018/2019 навчального року підготовка здобувачів вищої освіти за другим (магістерським) рівнем за освітньо-професійною програмою «Автомобільний транспорт» зі спеціальності 274 «Автомобільний транспорт» буде здійснюватися на основі оновленої освітньої програми, яка розроблена відповідно до Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 р., Закону України «Про вищу освіту» в редакції від 01.01.2018 р., листа Міністерства освіти і науки України від 28.04.2017 р. №1/9-239, проекту державного стандарту вищої освіти для спеціальності 274 «Автомобільний транспорт» галузі знань 27 «Транспорт» та методичних рекомендацій введених в дію наказом ректора ІФНТУНГ від 29.01.2018 р., № 10 і які затверджені Вченою радою ІФНТУНГ (протокол №03/586 від 30.05.2018 р.) і вводяться в дію з 01.09.2018 р. наказом ректора № 203 від 31.08.2018 р. Освітня програма містить перелік загальних та спеціальних компетентностей, програмних результатів навчання та перелік компонентів, що їх забезпечують.

На підставі даної освітньої програми розроблено навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за другим (магістерським) рівнем за освітньо-професійною програмою «Автомобільний транспорт» зі спеціальності 274 «Автомобільний транспорт».

Висновок: комісія відзначає наявність документів, згідно з якими здійснюється навчальний процес, та підтверджує відповідність змісту підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою «Автомобільний транспорт» зі спеціальності 274 «Автомобільний транспорт» їх вимогам.

4 ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ТА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Організація навчального процесу в ІФНТУНГ регламентується «Положенням про організацію освітнього процесу», яке затверджено наказом ректора № 16 від 16.02.2015 р. Основою для організації освітнього процесу є навчальні плани підготовки за освітніми програмами спеціальностей, які затверджені в установленому порядку та розроблені на їх основі робочі навчальні плани. Діяльність професорсько-викладацького складу кафедри планується в індивідуальних планах роботи викладачів, які містять усі види робіт та відповідають чинним вимогам нормування навчального часу.

В наявності є затверджені та узгоджені в установленому порядку освітньо-професійні програми підготовки магістрів, в тому числі варіативна компонента (в редакції 2017 і 2018 років), навчальні плани підготовки магістрів, засоби діагностики якості вищої освіти.

Голова експертної комісії

В.П. Сахно

Відповідно до вимог освітньо-професійної програми та навчального плану підготовки здобувачів вищої освіти за другим (магістерським) рівнем за освітньо-професійною програмою «Автомобільний транспорт» зі спеціальності 274 «Автомобільний транспорт» викладачами кафедр університету, що забезпечують навчальний процес, розроблені необхідні навчально-методичні матеріали для відповідних дисциплін (робочі програми, методичні вказівки до проведення практичних, лабораторних занять, методичні вказівки та тематики з курсового проектування, методичні вказівки з організації самостійної роботи студентів, у тому числі з використанням інформаційних технологій, методичне забезпечення контролю знань студентів), що відповідає акредитаційним умовам надання освітніх послуг.

Навчально-методичне забезпечення кафедри автомобільного транспорту включає в себе навчально-методичні матеріали на паперових та електронних носіях, підручники і навчальні посібники, періодичні видання за профілем підготовки студентів, доступ до електронних ресурсів (в тому числі через мережу Інтернет), сучасні комп'ютерні і мультимедійні засоби та новітнє програмне забезпечення.

Для контролю засвоєння матеріалу проводиться поточний контроль знань студентів. Форма контролю вибирається викладачем. Основна увага приділяється здатності студентів до розв'язання практичних завдань.

Комісія перевірила методичні комплекси для кожної дисципліни: методичні матеріали щодо проведення лабораторних і практичних робіт, тематику та методичні вказівки для курсового проектування, практик, виконання магістерських робіт, навчальні та контрольні завдання, матеріал для роздачі з навчальних дисциплін, пакети комплексних контрольних робіт, екзаменаційні білети, методичні матеріали для самостійної роботи студентів.

Комісія відзначає, що передбачена в навчальних планах переддипломна практика тривалістю три тижня забезпечена достатньою кількістю місць, які підтверджені наявними договорами з підприємствами міста Івано-Франківська. Зокрема відзначає наявність власної виробничої бази в межах Навчально-наукової автотранспортної лабораторії, яка функціонує в структурі ІФНТУНГ.

Навчальним планом за освітньою програмою «Автомобільний транспорт» зі спеціальності 274 «Автомобільний транспорт» передбачена державна атестація у формі виконання та захисту кваліфікаційної роботи.

Для виконання магістерських робіт розроблені і видані методичні вказівки. Перелік тем кваліфікаційних робіт визначає випускова кафедра на протязі першого семестру навчання. Тематика кваліфікаційних робіт безпосередньо пов'язана з вирішенням типових завдань професійної діяльності, що визначені в освітньо-професійній програмі.

Студент має право запропонувати на розгляд випускаючої кафедри власну тему магістерської роботи. Теми кваліфікаційних робіт затверджуються наказом ректора.

При обговоренні підсумкової оцінки магістерської роботи екзаменаційна комісія враховує зміст магістерської роботи, зокрема новизну, актуальність, оригінальність, інноваційну та наукову складову, апробацію роботи на студентських конференціях, презентацію роботи при її захисті, а також середній

бал за результатами навчання студента, висновки рецензента, рекомендації наукового керівника.

Висновок: експертна комісія відзначає, що навчально-методичне забезпечення дисциплін і практик забезпечує належний рівень підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою «Автомобільний транспорт» зі спеціальності 274 «Автомобільний транспорт». Методичне забезпечення дисциплін навчального плану складає 100%.

5 КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Відповідно до положень Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності (постанова КМУ від 30.11.2015 № 1187 із змінами, внесеними згідно з постановою КМУ № 347 від 10.05.2018 Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, далі — Ліцензійні умови) в складі науково-педагогічних працівників кафедри автомобільного транспорту сформована **група забезпечення освітніх програм** автомобільного транспорту зі спеціальності 274 «Автомобільний транспорт» чисельністю 10 осіб.

Склад групи забезпечення відповідає вимогам п. 29 Ліцензійних умов:

- частка тих, хто має науковий ступінь і вчене звання складає 90 % при нормативі 60 %;
- частка тих, хто має ступінь доктора наук та/або вчене звання професора складає 20 % при нормативі 20 %;
- із 10 членів групи забезпечення кваліфікація відповідно спеціальності підтверджується дипломом про вищу освіту для 7 осіб (70 %), дипломами про вищу освіту і науковий ступінь для 1 особи (10 %) і показниками наукової та професійної активності для 3 осіб (30 %).
- на одного члена групи забезпечення припадає не більше 30 здобувачів вищої освіти двох рівнів за спеціальністю 274 «Автомобільний транспорт» станом на 01.10.2018 р.;
- стаж науково-педагогічної діяльності у всіх членів групи забезпечення перевищує 2 роки.

Всі члени групи забезпечення відповідають діючим ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності за показниками наукової та професійної активності відповідно до п. 30 Ліцензійних умов.

Підготовку здобувачів вищої освіти на другому (магістерському) рівні за освітньо-професійною програмою «Автомобільний транспорт» зі спеціальності 274 «Автомобільний транспорт» в Івано-Франківському національному технічному університеті нафти і газу за навчальним планом 2017 року забезпечують 12 викладачів із 3-х кафедр, з них 4 доктори наук, професори. Частка викладачів за основним місцем роботи становить 100 %, із них кваліфікацію відповідно до спеціальності мають 83 % науково-педагогічних працівників.

Загальні показники кадрового забезпечення підготовки магістрів приведені в таблиці 5.1.

Голова експертної комісії

В.П. Сахно

Проведення лекцій з навчальних дисциплін, що забезпечують формування професійних компетентностей, частка науково-педагогічних (наукових) працівників з досвідом практичної роботи за фахом складає 25 %.

Стаж науково-педагогічної діяльності всіх задіяних в навчальному процесі викладачів перевищує 2 роки.

Всі задіяні в навчальному процесі науково-педагогічні працівники відповідають діючим Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності за показниками наукової і професійної активності відповідно до п. 30 Ліцензійних умов.

Таблиця 5.1 – Кадрове забезпечення підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою «Автомобільний транспорт» зі спеціальності 274 «Автомобільний транспорт»

Цикли підготовки за навчальним планом	Проведення лекцій з навчальних дисциплін науково-педагогічними працівниками відповідної спеціальності за основним місцем роботи					Примітка
	Всього, год	які мають науковий ступінь та/або вчене звання		які мають науковий ступінь доктора наук або вчене звання професора		
		годин	%	годин	%	
Усі дисципліни підготовки магістрів	324	324	100	126	38,9	
Гуманітарної та соціально-економічної підготовки	54	54	100	36	66,7	2 доктори наук, проф.
Професійної та практичної підготовки	270	270	100	90	33	2 доктори наук, проф.

За підготовку магістрів за освітньо-професійною програмою «Автомобільний транспорт» зі спеціальності 274 «Автомобільний транспорт» в Івано-Франківському національному технічному університеті нафти і газу відповідає випускова кафедра автомобільного транспорту, яка є структурним підрозділом Інституту інженерної механіки.

На кафедрі на даний час працюють 11 науково-педагогічних працівників, з них 9 з науковими ступенями і вченими званнями (1 доктор наук, доцент, 1 кандидат наук, професор, 6 кандидатів наук, доцентів та 1 кандидатів наук без вченого звання). Якісний склад кафедри автомобільного транспорту приведений в

Голова експертної комісії

В.П. Сахно

таблиці 8.3 акредитаційної справи і відповідає чинним вимогам Ліцензійних умов за всіма показниками.

Кафедру автомобільного транспорту з 2015 року очолює доктор технічних наук, доцент Криштопа Святослав Ігорович, педагогічний стаж, якого становить 18 років. Його кваліфікація за дипломом про вищу освіту, дипломом про присудження вченого звання, професійна і науково-педагогічна діяльність повністю відповідають спеціальності 274 «Автомобільний транспорт».

Усі викладачі кафедри за останні 5 років пройшли підвищення кваліфікації, плідно працюють над методичним забезпеченням навчального процесу.

Кількість лекційних годин на одного викладача не перевищує 240 годин на рік, а загальна кількість дисциплін кожного з викладачів, не перевищує 5.

Аудиторне навчальне навантаження викладачів кафедри на 2018/2019 навчальний рік в середньому складає 575 годин, що не перевищує встановленої норми. Виконання навчальних доручень проводиться у відповідності до індивідуальних планів викладачів, які затверджуються на засіданні кафедри та проректором. Виконання індивідуальних планів викладачами періодично розглядається на засіданнях кафедри та контролюється відповідними структурними підрозділами університету (у кінці кожного семестру та навчального року).

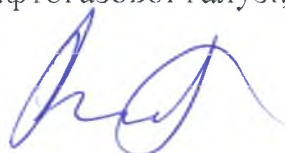
Висновок: якісний та кількісний склад групи забезпечення та науково-педагогічного персоналу, які забезпечують підготовку магістрів за освітньо-професійною програмою «Автомобільний транспорт» зі спеціальності 274 «Автомобільний транспорт» в Івано-Франківському національному технічному університеті нафти і газу відповідає кадровим вимогам щодо забезпечення провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти відповідно до положень пунктів 28–30 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності (постанова КМУ від 30.11.2015 № 1187 із змінами, внесеними згідно з постановою КМУ № 347 від 10.05.2018).

6. НАУКОВО-ДОСЛІДНА РОБОТА

Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу виконує науково-дослідні та дослідно-конструкторські роботи для підприємств і установ різних галузей економіки України. Наукова робота проводиться із десяти напрямів, які відповідають пріоритетним напрямкам розвитку науки й техніки. Значна увага надається розробці та виконанню комплексних цільових науково-технічних програм. На базі досліджень науковців у ІФНТУНГ сформовано 16 наукових шкіл. Виконання всіх науково-дослідних робіт зосереджено у науково-дослідному секторі університету, до складу якого входять:

- науково-дослідний інститут;
- відділ аспірантури;
- нафтогазовий науково-технологічний парк;
- навчально-науково-виробничий центр «Інтехцентр»;
- орган із сертифікації фахівців нафтогазової галузі;

Голова експертної комісії

В.П. Сахно

- орган із сертифікації продукції нафтогазового машинобудування;
- дільниця впровадження АСУ в науково-дослідні роботи.

ІФНТУНГ здійснює підготовку наукових та науково-педагогічних кадрів. Функціонують аспірантура (12 спеціальностей), докторантура (10 спеціальностей), 7 спеціалізованих вчених рад із захисту докторських та кандидатських дисертацій.

Діяльність університету отримала високу оцінку на рівні держави. 21 його працівник став лауреатом Державної премії України в галузі науки і техніки. Троє молодих науковців нашого університету стали лауреатами Державної премії України серед молодих вчених у 2015 році. В університеті працює 8 Заслужених діячів науки і техніки України та 12 Заслужених працівників освіти України.

Науково-дослідна робота (НДР) є невід'ємною складовою діяльності випускової кафедри автомобільного транспорту. Вона проводиться за такими видами: виконання тем НДР, підготовка науково-педагогічних кадрів через аспірантуру, індивідуальна наукова діяльність професорсько-викладацького складу (виконання дисертаційних досліджень, підготовка наукових публікацій, участь у науково-практичних конференціях, симпозіумах і семінарах), організація науково-дослідної роботи студентів.

Основними напрямками наукової роботи кафедри автомобільного транспорту є:

1. Розроблення технологій удосконалення існуючих та створення нових альтернативних палив (Криштопа С.І, Мельник В.М., Войцехівська Т.Й.)
2. Створення нових та оптимізація існуючих організаційно-технічних методів економії паливо-мастильних матеріалів при експлуатації нафтогазового технологічного та автомобільного транспорту (Богатчук І.М., Дикун Т.В., Козак Ф.В.)
3. Розроблення нових енергозощадних конструкцій агрегатів, механізмів та систем нафтогазового технологічного транспорту (Криштопа С.І., Прунько І.Б., Захара І.Я.)
4. Створення нових технологій енергозощадження на підприємствах нафтогазової галузі (Козак Л.Ю., Долішній Б.В.)

Науково-дослідні роботи кафедри автомобільного транспорту тісно пов'язані з навчальним процесом і ведуться у відповідності з річними планами, які затверджуються на засіданнях кафедри і узгоджуються з науково-дослідною частиною ІФНТУНГ.

Кафедра постійно покращує якісний склад науково-педагогічного персоналу. За останні п'ять років на кафедрі було успішно захищено чотири дисертації, з них дві докторські:

- Захара І.Я., 2013 рік. Тема дисертації: „Вдосконалення методу теплового розрахунку дискових гальм автобусів на циклічних випробуваннях”;
- Козак О.Л., 2013 рік (працювала асистентом кафедри автомобільного транспорту до 30.06.2013 р). Тема дисертації: „Вплив корозійного середовища на інтенсивність руйнування труб магістральних газонафтопроводів”;

- Криштопа С.І., 2016 рік. Тема дисертації: „Розвиток наукових основ підвищення знософрикційних властивостей гальм нафтогазового обладнання та технологічного транспорту”;

- Кошлак Г.В., 2016 рік (працювала професором кафедри автомобільного транспорту до 01.09.2018 р). Тема дисертації: „Розвиток наукових основ утилізації відходів теплових електричних станцій для зменшення техногенного навантаження на довкілля”.

Кафедрою автомобільного транспорту виконується держбюджетна науково-дослідна робота «Розробка енергоефективних рішень та їх застосування в промисловості та на транспорті».

В даний час викладацьким складом кафедри виконуються науково-дослідні роботи за напрямками, що вказані в таблиці 6.1.

Таблиця 6.1 – Виконання науково-дослідних робіт викладацьким складом кафедри автомобільного транспорту

Но-мер з/п	Найменування розділу запланованого на 2018-2019 навчальний рік	Виконавець (П.І.П.), посада на кафедрі
1	Покращення енергоефективності конвертованих на альтернативні палива дизельних двигунів	Криштопа С.І. – завкафедрою
2	Дослідження шляхів зниження викидів оксидів азоту у відпрацьованих газах при конвертації дизельних двигунів на альтернативні палива	Козак Ф.В., професор
3	Розробка ефективної системи опалення для адміністративних будівель нафтогазової промисловості за використання сонячної енергії	Козак Л.Ю., доцент
4	Аналіз основних видів альтернативних палив для дизельних ДВЗ. Дослідження їх основних характеристик.	Долішній Б.В., доцент
5	Дослідження основних методів отримання РМС, коефіцієнта збільшення витрат за рівнем октанового балансу, зміни ціни палива.	Мельник В.М., доцент
6	Дослідження і розробка методики нанесення електроіскрових покриттів з застосуванням порошкових електродів	Прунько І.Б., доцент
7	Дослідження ефективності роботи двигунів внутрішнього згорання на біогазі, одержаному зі сміттєзвалищ.	Дикун Т.В. ст. викладач.
8	Дослідження і розробка методики нанесення електроіскрових покриттів на тонкостінні поверхні типу фольга	Богатчук І.М., доцент
9	Вплив енергонавантаженості дискового гальмового механізму автотранспортних засобів на їх температурний режим	Захара І.Я., доцент
10	Аналіз основних видів альтернативних палив для дизельних ДВЗ. Дослідження їх основних характеристик.	Войцехівська Т.Й., асистент

Основні результати дисертаційних досліджень активно використовуються у навчальному процесі кафедри.

Результати науково-дослідної роботи доповідаються на кафедральних наукових семінарах, всеукраїнських і міжнародних конференціях, публікуються у статтях, використовуються у навчально-методичних розробках та навчальному процесі.

Лише за період 2014-2018 рр. співробітники кафедри в рамках держбюджетної науково-дослідної роботи опублікували в Україні і за кордоном близько 200 наукових праць (у тому числі 7 монографій, 2 навчальних підручника, 4 навчальних посібника, 10 патентів та 25 публікацій у журналах, що реферуються наукометричною базою Scopus.

Досягнуті наукові результати підтверджуються високою кількістю публікацій викладачів кафедри в журналах, що реферуються наукометричною базою Scopus та показниками індексу Гірша. Так з одинадцяти викладачів кафедри, сім мають ненульовий індекс Гірша (два – Криштопа С.І, Козак Л.Ю., один – Долішній Б.В., Богатчук І.М., Прунько І.Б., Мельник В.М., Криштопа Л.І.). Четверо викладачів кафедри мають п'ять і більше статей в журналах, що реферуються наукометричною базою Scopus (Криштопа С.І., Козак Л.Ю., Богатчук І.М., Криштопа Л.І.)

На кафедрі автомобільного транспорту ведеться підготовка фахівців вищої кваліфікації за спеціальністю 274 «Автомобільний транспорт» (науковий керівник – завідувач кафедри Криштопа С.І., аспіранти денної форми навчання – Микитій І.М., Гнип М.М.).

Ряд викладачів здійснюють наукову роботу на здобуття наукового ступеня доктора технічних наук. Зокрема доцент, к. т. н. Прунько І.Б. опрацьовує тему за спеціальністю 05.02.08 – Технологія машинобудування «Теоретичні основи підвищення якості виготовлення елементів бурових насосів» (науковий консультант – завідувач кафедри С. І. Криштопа). За даною темою у фахових виданнях України та закордонних виданнях опубліковано 10 статей (з них 4 публікації у наукових періодичних виданнях інших держав). Доцент, к. т. н. Мельник В.М. працює над дисертацію за спеціальністю 05.05.12 – Машини нафтової і газової промисловості (133 Галузеве машинобудування за переліком 2015 р.) на тему "Забезпечення надійності силового приводу бурових установок шляхом удосконалення і оптимізації його конструкції методами комп'ютерного моделювання". За темою цієї роботи опубліковано 12 статей у наукових фахових журналах (з них 2 публікації у наукових періодичних виданнях інших держав). Результати дисертаційних досліджень активно використовуються у навчальному процесі кафедри.

Професорсько-викладацький склад кафедри автомобільного транспорту приділяє належну увагу науково-дослідній роботі студентів. Студентська молодь опановує принципи організації наукової праці, методи виконання досліджень, бере участь у роботі наукових гуртків, олімпіадах, конкурсах, студентських наукових конференціях, публікує перші результати наукових досліджень. Найбільш здібні й мотивовані студенти залучаються до виконання кафедральних тем НДР, готують курсові і дипломні роботи пошукового дослідницького

характеру. За період 2014-2018 рр. студенти кафедри опублікували 7 наукових праць.

Висновок: експертна комісія зазначає, що в структурі ІФНТУНГ працюють наукові підрозділи і кафедра автомобільного транспорту інтенсивно й плідно веде науково-дослідницьку роботу із залученням студентів за актуальними напрямками, що відповідають профілю ІФНТУНГ і пріоритетам розвитку України та регіону, і підтверджує відповідність наукової діяльності в процесі підготовки магістрів за спеціальністю 274 «Автомобільний транспорт» державним вимогам акредитації згідно наказу Міністерства освіти і науки України (МОН) № 689 від 13.06.2012 р.

7 МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

У ІФНТУНГ створено сучасну матеріально-технічну базу, яка дозволяє організувати на високому рівні освітню та наукову діяльність. Санітарно-технічний стан будівель і споруд університету відповідає нормативним показникам, що підтверджується копіями відповідних документів в акредитаційній справі.

Відповідно до даних таблиці 9.1 акредитаційної справи всі приміщення навчального, соціального та іншого призначення є власністю ІФНТУНГ, що підтверджується копіями свідоцтв про право власності.

За даними таблиці 9.2 акредитаційної справи загальна площа навчальних приміщень ІФНТУНГ складає 40596,3 м². Таким чином забезпеченість навчальними приміщеннями в середньому дорівнює 3,8 м² на одне ліцензійне місце, що перевищує встановлену норму 2,4 м² на одного здобувача відповідно до п. 33 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності.

На час проведення експертизи фактично загальний контингент слухачів в ІФНТУНГ складає 6612 особи за даними таблиці 6.1 акредитаційної справи. При цьому фактична середня забезпеченість приміщеннями навчального призначення становить 6,1 м² на одного студента.

За випусковою кафедрою автомобільного транспорту, що здійснює підготовку здобувачів за спеціальністю 274 «Автомобільний транспорт», наказом ректора «Про закріплення приміщень» від 31.09.2018 р. № 204 в чотирьох навчальних корпусах закріплено 9 навчальних лабораторій та 4 навчальні аудиторії загальною площею 789,1 м², що відображено в таблиці 9.1.

Підготовка магістрів за спеціальністю 274 «Автомобільний транспорт» проводиться в десятих навчальних лабораторіях, дев'ять з яких, крім лабораторії дослідження метеоумов, вентиляції та освітлення (0434), закріплені за кафедрою автомобільного транспорту та чотирьох навчальних аудиторіях. Обладнання лабораторій та спеціалізованих кабінетів, необхідних для виконання навчального плану ОПП автомобільного транспорту магістрів спеціальності 274 «Автомобільний транспорт» наведено в таблиці 9.3.

Голова експертної комісії

В.П. Сахно

Практичні заняття для магістрів спеціальності 274 “Автомобільний транспорт” проводяться в чотирьох закріплених за кафедрою аудиторіях: 4106 (38,6 м²), 4111 (42,6 м²), 4304 (83,9 м²), 4307 (40,8 м²). Всі чотири зазначених навчальні аудиторії та кабінет безпеки руху з комп’ютерним класом площею 55,4 м² (таб. 9.3) сумарною площею 261,3 м² обладнані мультимедійними засобами, що становить 33,1 % від загальної, закріпленої за кафедрою автомобільного транспорту, площі 789,1 м², що більше нормативного значення 30 %.

Забезпеченість навчальними площами, які закріплені за випусковою кафедрою автомобільного транспорту, що здійснює підготовку здобувачів за спеціальністю 274 “Автомобільний транспорт”, фактичного контингенту здобувачів освіти всіх рівнів і форм навчання за спеціальністю 274 “Автомобільний транспорт” станом на 01.10.2018 р. становить на одного здобувача $789,1 / 203 = 3,9 \text{ м}^2$

Таким чином фактичні показники забезпечення навчальними площами більше нормативного значення 2,4 м² та відповідають нормативним вимогам.

На випусковій кафедрі автомобільного транспорту в навчальному процесі підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю 274 “Автомобільний транспорт” задіяні наступні спеціалізовані навчальні лабораторії:

- лабораторія комп’ютерної діагностики автомобілів;
- лабораторія автомобільних двигунів;
- лабораторія основ ремонту автотранспортних засобів;
- дві лабораторії технічної експлуатації АТЗ;
- лабораторія автомобільних експлуатаційних матеріалів;
- лабораторія будови автомобілів;
- лабораторія технічної діагностики автомобілів;
- лабораторія з основ наукових досліджень;
- комп’ютерний клас.

Приміщення кафедри та навчально-лабораторна база відповідають санітарно-гігієнічним нормам.

Лабораторні заняття з усіх дисциплін підготовки фахівців спеціальності 274 “Автомобільний транспорт” повністю забезпечені необхідним обладнанням, приладами та інструментами, що дозволяє проводити якісне навчання студентів за заявленою спеціальністю.

Для підвищення якості підготовки фахівців випускова кафедра при проведенні лабораторних занять, виконанні курсових і дипломних проектів, проходження практик додатково використовує також матеріально-технічну базу Навчально-наукової автотранспортної лабораторії ІФНТУНГ і зовнішніх філій кафедри, серед яких ТОВ «Класік-Авто» (СТО Пежо), ТОВ «Альянс-Авто» (СТО Фольксваген та СТО Ніссан).

Зважаючи на специфіку освітньої програми, що акредитується, в навчальному процесі широко використовується автомобільна техніка, інформаційні технології і сучасне комп’ютерне та програмне забезпечення.

В навчальному процесі при вивченні спеціальних фахових дисциплін і при виконанні кваліфікаційних робіт використовуються ліцензовані програмні продукти (університетські версії) провідних виробників, зокрема AutoDesk,

Голова експертної комісії

В.П. Сахно

SolidWorks, Delcam, PTC, СПРУТ, Open CASCADE Technology, Python, Microchip, Fatek Automation Corp. та інші. Для потреб навчального процесу на кафедрі автомобільного транспорту є комп'ютерний клас, в якому встановлене сучасне обладнання 2017 року випуску.

Висновок: ознайомившись на місці з матеріально-технічним забезпеченням навчального процесу, комісія вважає, що стан матеріально-технічної бази ІФНТУНГ і кафедри автомобільного транспорту повністю відповідає акредитаційним вимогам та потребам якісної підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю 274 “Автомобільний транспорт” та забезпечує можливість ефективного проведення навчального процесу і організації науково-дослідної роботи кафедри.

8 ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Основними джерелами інформаційного забезпечення викладачів і студентів є бібліотека з її фондами та електронні засоби інформації.

Науково-технічна бібліотека (НТБ) Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу є однією з найбільших бібліотек закладів вищої освіти України, є обласним методичним центром ЗВО I-IV рівнів акредитації. Загальна площа бібліотечних приміщень 6871,6 м².

Бібліотека має п'ять підрозділів: обслуговування користувачів, комплектування та обробки літератури, інформаційно-бібліографічний відділ, книгозберігання, інформаційних технологій. До послуг користувачів – 8 читальних залів, 5 абонементів та 2 пункти видачі літератури при навчально-консультаційних пунктах ІФНТУНГ, зокрема:

- читальний зал технічної літератури площею 258 м² на 65 посадкових місць;
- читальний зал гуманітарної літератури площею 87 м² на 24 посадкових місць;
- читальний зал соціально-економічної літератури площею 334 м² на 84 посадкових місць;
- читальний зал періодичних видань та гуманітарної літератури площею 262 м² на 65 посадкових місць;
- читальний зал патентно-ліцензійної літератури та стандартів площею 173 м² на 45 посадкових місць;
- читальний зал лабораторних робіт та методичних вказівок площею 258 м² на 65 посадкових місць;
- читальний зал духовної літератури площею 35 м² на 10 посадкових місць;
- читальний зал для професорсько-викладацького складу площею 50 м² на 12 посадкових місць.

Протягом року бібліотека обслуговує 27 тис. користувачів, яким видається біля 610 тис. друкованих видань, відвідування становить понад 415 тис.

Бібліотечний фонд становить понад 1 млн. 240 тис. примірників різних видань, комплектування якого здійснюється при безпосередній співпраці з викладачами університету. Цінним надбанням бібліотеки є фонд рідкісних

видань, який складає понад 2800 примірників. Фонд складається з різних типів та видів вітчизняних та чужоземних видань, надрукованих з найдавніших років до 1950 р. включно.

В бібліотеці впроваджена автоматизована бібліотечно-інформаційна система (АБІС) “УФД/Бібліотека”, створена на базі сучасних технологій і стандартів обробки інформації. Програма забезпечує автоматизацію всіх процесів роботи бібліотеки.

Головну організаційну функцію автоматизації бібліотечно-бібліографічних процесів виконує відділ інформаційних технологій, діяльність якого спрямована на впровадження й освоєння сучасних комп’ютерних технологій і використання загальнодоступних інформаційно-бібліотечних ресурсів: поповнення електронного каталогу документів нових надходжень та ретрофонду, підтримку загальнодоступних баз даних і фонду електронних копій документів, супровід доступу в інформаційний простір Інтернет, сервісне обслуговування комп’ютерної мережі бібліотеки та університету.

На сьогоднішній день бібліотечна мережа включає 38 комп’ютерів, які є автоматизованими робочими місцями для співробітників та користувачів бібліотеки. Об’єднана комплексна система підключена до загально університетської мережі та Інтернету, дозволяє працювати всім підрозділам взаємопов’язано за постійного обміну інформацією.

Бібліотечний фонд університету включає в себе наявні книгосховища, каталоги, зали для видачі літератури та читальні зали, фонди навчальної, наукової літератури та фонд періодичних видань. Наявна електронна бібліотека <http://library.nung.edu.ua/>.

Кількість посадкових місць в читальних залах – 645. Співвідношення посадкових місць у власних читальних залах до загального контингенту студентів складає 11 %.

Для потреб підготовки магістрів за спеціальністю 274 “Автомобільний транспорт” у фонді бібліотеки є 24 друкованих фахових видань, що задовольняє технологічні вимоги для здійснення освітньої діяльності згідно Ліцензійних умов. Крім того, в акредитаційній справі зазначені електронні ресурси періодичних видань за профілем спеціальності 274 “Автомобільний транспорт”:

Автодайджест, Білорусь - <https://adt.by/arhiv-nomerov-v-formate-pdf/#1486306743762-a258b9ef-4338>

Пітстоп, Казахстан - <http://pitstop.kz/#>

За рулем, Росія - <https://www.zr.ru/archive/zr>

Транспорт на альтернативном топливе, Росія - <http://www.metaninfo.ru/aftmarch.shtml>

АБС-авто, Росія - <https://www.abs-magazine.ru/magazine/year/2017>

Наявність сучасної комп’ютерної техніки дозволяє вирішувати проблему забезпечення науково-педагогічних працівників комп’ютерними робочими місцями, а студентів – вільним доступом до навчальних матеріалів з будь-якої дисципліни. В інформаційній мережі викладені електронні версії методичного

забезпечення, конспектів лекцій, навчальних посібників та інших матеріалів, необхідних для самостійної роботи, до яких студенти всіх форм навчання мають вільний доступ. Всі комп'ютерні класи ІФНТУНГ мають вихід в мережу Інтернет, в навчальних корпусах вільний доступ до Інтернет здійснюється через Wi-Fi зв'язок. Забезпеченість студентів за спеціальністю 274 "Автомобільний транспорт" підручниками та навчальними посібниками (в тому числі електронними), наявними у власній бібліотеці, складає 100%.

У ІФНТУНГ функціонує офіційний веб-сайт, зокрема і сторінка англійською мовою.

Висновок: експертна комісія відзначає, що інформаційне забезпечення навчального процесу підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою «Автомобільний транспорт» спеціальності 274 "Автомобільний транспорт" знаходиться на належному рівні і відповідає технологічним вимогам щодо провадження освітньої діяльності відповідно до п. 36 Ліцензійних умов.

9 ЯКІСНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ

З метою діагностики результатів освітньої діяльності з підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою «Автомобільний транспорт» спеціальності 274 "Автомобільний транспорт" було проведено заміри залишкових знань з дисциплін загальної та професійної підготовки: «Основи менеджменту» — нормативна дисципліна загальної підготовки, «Технічна експлуатація автомобілів» — нормативна дисципліна професійної підготовки, «Стратегія сталого розвитку та інженерна освіта» — вибіркова дисципліна загальної підготовки, «Енергозощадження на транспорті» — вибіркова дисципліна професійної підготовки.

Контрольні заміри проведено на основі розроблених комплексних контрольних робіт (ККР). Пакети комплексних контрольних робіт розроблено у формі тестових завдань або задач, вони мають необхідні рецензії і затверджені в установленому порядку. Завдання в ККР розроблено таким чином, щоб охопити весь основний матеріал дисциплін і виявити знання студентів з конкретної дисципліни та суміжних з нею дисциплін.

Організацію проведення контрольних замірів орієнтовано на індивідуалізацію завдань для кожного студента. ККР виконуються студентами в аудиторії в присутності викладачів. Усі пакети ККР мають критерії оцінки знань. Узагальнені дані про результати комплексних контрольних робіт за основними циклами навчального плану наведено в таблиці 9.1.

Голова експертної комісії

В.П. Сахно

Таблиця 9.1 – Зведена відомість результатів комплексних контрольних робіт студентів за освітньо-професійною програмою „Автомобільний транспорт” зі спеціальності 274 „Автомобільний транспорт” на другому (магістерському) рівні вищої освіти у Івано-Франківському національному технічному університеті нафти і газу при самоаналізі і під час роботи експертної комісії

Дисципліни	Показники успішності					
	при самоаналізі		при акредитації		розбіжність (+,-)	
	абсолютна успішність, %	якість, %	абсолютна успішність, %	якість, %	абсолютна успішність, %	якість, %
Обов'язкові дисципліни						
<i>Загальної підготовки</i>						
Основи менеджменту	100,0	62,5	100	56,2	-	-6,3
<i>Професійної підготовки</i>						
Технічна експлуатація автомобілів	100,0	62,5	93,7	62,5	-6,3	-
Вибіркові дисципліни						
<i>Загальної підготовки</i>						
Стратегія сталого розвитку та інженерна освіта	93,7	68,8	93,7	62,5	-	-6,3
<i>Професійної підготовки</i>						
Енергозощадження на транспорті	100,0	56,2	100,0	56,2	-	-
Всього	98,5	62,5	96,9	59,4	-2,4	-3,1

Виявлені експертною комісією результати ККР знаходяться на рівні встановлених нормативів. Це свідчить про те, що рівень підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою «Автомобільний транспорт» спеціальності 274 «Автомобільний транспорт» знаходиться на належному рівні й відповідає нормативним вимогам. Розбіжність між оцінками викладачів університету та експертів під час самоаналізу були в межах допустимих норм. Показник абсолютної успішності за результатами контрольних замірів складає 96,9 %.

В обов'язковій частині навчального плану підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою «Автомобільний транспорт» спеціальності 274 «Автомобільний транспорт» серед фахових дисциплін в 2 семестрі передбачено виконання курсового проекту «Організація вантажних автомобільних перевезень». Експертною комісією було перевірено більше 20 % курсових проектів, результати перевірки приведені в таблиці 9.2.

Таблиця 9.2 Узагальнені результати перевірки курсових проектів магістрів за освітньо-професійною програмою автомобільного транспорту спеціальності 274 «Автомобільний транспорт»

Показники успішності	Оцінка викладача	Оцінка експерта	Розбіжність
<i>Технологія обробки складних поверхонь</i>			
Середній бал	3,56	3,79	+0,23

Голова експертної комісії

В.П. Сахно

На підставі результатів перевірки експертна комісія констатує, що рівень курсових проектів магістрів за освітньо-професійною програмою автомобільного транспорту спеціальності 274 “Автомобільний транспорт” відповідають сучасним вимогам Міністерства освіти і науки України. Виконані курсові проекти відповідають освітньо-кваліфікаційній характеристиці на 100%; із використанням ПЕОМ – 100% і мають теми реального спрямування до 100%.

Експертною комісією було перевірено 100 % магістерських робіт випуску 2017 року. Комісія відзначила високий рівень виконання магістерських робіт

Виконані магістерські роботи відповідають кваліфікаційній характеристиці на 100%; із використанням ПЕОМ – 100%; із застосуванням сучасного обладнання та методик досліджень – 100%; мають теми реального спрямування. При аналізі магістерських робіт оцінювалась актуальність і спрямованість тематики робіт, науково-технічний рівень їхнього виконання, ступінь рішення сучасних проблем, застосування нових інформаційних технологій, наявність публікацій за темою роботи. Тематика магістерських робіт за освітньо-професійною програмою автомобільного транспорту спеціальності 274 “Автомобільний транспорт” спрямована на розробку і дослідження технологій ремонту, технічного обслуговування та експлуатації сучасного автотранспортного парку, використання комп’ютерних та інформаційних технологій на транспорті і містять елементи дослідницького спрямування.

У результаті проведеної перевірки комісією встановлено, що теми магістерських робіт у повній мірі відповідають вимогам підготовки професіоналів зі спеціальності 274 “Автомобільний транспорт” і є актуальними; вони виконані у відповідності до встановлених вимог, мають методологічну, дослідницьку, практичну частини, а також інноваційну спрямованість. На підставі результатів перевірки експертна комісія констатує, що рівень курсових робіт та магістерських кваліфікаційних робіт відповідають вимогам Міністерства освіти і науки України.

Практична підготовка магістрів за освітньо-професійною програмою «Автомобільний транспорт» спеціальності 274 “Автомобільний транспорт” проводиться згідно з Положенням про проведення практики студентів та програм практик, які розроблено кафедрою та затверджено на її засіданні.

Навчальний план магістрів передбачає переддипломну практику. Переддипломна практика має на меті є закріплення отриманих студентами теоретичних знань, а також збирання, систематизація, аналіз і подальше використання матеріалу для виконання кваліфікаційної магістерської роботи за визначеною темою. Оцінки звітів студентів з переддипломної практики в основному співпадають з оцінками експертів. Звіти студентів з практик відповідають вимогам програми практичної підготовки й кваліфікаційній характеристиці магістра.

Університет має угоди з підприємствами, установами та організаціями щодо проходження практики студентами, які поновлюються щорічно в залежності від фактичних потреб.

Організаційно-методичне забезпечення у вигляді методичних рекомендацій до виконання кваліфікаційних робіт є в наявності.

Голова експертної комісії

В.П. Сахно

Одним із показників якості підготовки студентів є результати їх участі у всеукраїнських і міжнародних студентських олімпіадах. Студенти спеціальності 274 “Автомобільний транспорт” постійно беруть участь у Всеукраїнській олімпіаді з автомобільного транспорту та студентських конкурсах. За останні 5 років студенти спеціальності здобули наступні результати:

студент гр. АТ-10-2 Полянський П.І. зайняв II призове місце на II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади 2014-2015 н.р. у м. Київ, НТУ;

студент гр. АТ-15-1 Семкович П.Я. зайняв III призове місце на II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади 2016-2017 н.р. у м. Київ, НТУ.

Висновок: показники успішності та якості виконання комплексних контрольних робіт, захисту курсових проектів та кваліфікаційних магістерських робіт за освітньо-професійною програмою «Автомобільний транспорт» спеціальності 274 “Автомобільний транспорт” відповідають державним вимогам щодо якості підготовки магістрів згідно наказу Міністерства освіти і науки України № 689 від 13.06.2012 р.

10. ОПИС ВНУТРІШНЬОЇ СИСТЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти

Для забезпечення якості вищої освіти в ІФНТУНГ створено комплексну систему нормативної документації регулювання освітньої діяльності, яка включає традиційні підходи, що склалися в університеті, використовуючи прогресивний досвід зарубіжних освітніх систем та спираючись на розроблені Європейською Асоціацією з гарантування якості у вищій освіті стандарти забезпечення якості вищої освіти.

Відповідно до рекомендацій Європейської Асоціації з гарантування якості у вищій освіті ENQA для забезпечення інституційного рівня гарантування якості, для внутрішнього забезпечення якості розгорнута діяльність, зміст якої визначається відповідною складовою стандарту: визначити стратегію, політику і процедури постійного підвищення якості освіти та забезпечити офіційний статус; розроблений та офіційно затверджений механізм періодичного перегляду, моніторингу та вдосконалення навчальних програм; розроблено, офіційно затверджено та реалізується система оцінки знань, яка включає загальновідомі критерії, правила і процедури об'єктивності; визначені процедури і критерії, які засвідчують відповідну кваліфікацію і високий фаховий рівень викладачів; достатня забезпеченість навчально-лабораторним обладнанням і навчально-методичними матеріалами, лабораторними і навчальними приміщеннями, які відповідають програмним вимогам викладання; розроблено, запроваджено та використовуються інформаційні системи збору, аналізу і використання об'єктивної інформації для ефективного управління навчальними програмами; на сайті університету подається публікація найновішої та об'єктивної інформації про навчальні програми, умови отримання академічних ступенів, системи оцінювання та атестації.

Голова експертної комісії

В.П. Сахно

Студентам надаються можливості для розвитку професійних базових навичок та особистісного прогресу. Такі можливості враховані у програмах та вже закладені у розкладі. Досягнення та прогрес студентів вносяться в огляд успішності та особистісного розвитку. Студентам пропонується обирати додаткові дисципліни, як частину їхнього плану особистісного розвитку, але це не є обов'язковим.

Для забезпечення високого рівня якості освітньої діяльності в університеті розроблена та функціонує система управління якістю послуг у сфері освіти.

Основним нормативним документом університету, що регламентує діяльність у сфері управління якістю освітніх послуг є Настанова щодо якості (далі – Настанова), затверджена наказом ректора університету № 163 від 26.11.2014 р. Настанова щодо якості має статус внутрішнього нормативного документа (стандарту) – СОУ 02070855-2.00:2014 і відповідає ст. 16 Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII. Для забезпечення ефективного функціонування системи управління якістю освітньої діяльності окрім Настанови щодо якості використовується широкий перелік зовнішніх та внутрішніх нормативних документів.

Настанова щодо якості встановлює, як керувати якістю послуг ІФНТУНГ у сфері освіти відповідно до розробленої згідно з ДСТУ ISO 9001 (без вилучень) системи управління якістю (далі – СУЯ).

Вченою радою ІФНТУНГ затверджено «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в ІФНТУНГ» (протокол №05/575 від 31.05.2017), що введено в дію наказом по ІФНТУНГ № 98 від 20.06.2017.

Створення і офіційне визначення політики і процедур забезпечення якості визначають шляхи і практичні засоби, які використовуються для досягнення високої ефективності функціонування системи забезпечення якості та сприяють визнанню з боку громадськості права університету на автономію.

Щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти ОПП „Автомобільний транспорт” кафедрою автомобільного транспорту

Університет повністю підтримує студентів у їхньому особистісному розвитку. Можливості навчання та бажані результати студентів враховані у програмах та відповідних модулях. Програми також передбачають розвиток дисциплінарних, професійних та особистісних вмінь та навичок студентів. Такий підхід дає можливість студентам повністю бути впевненими у своєму прогресі та отриманих знаннях, що дозволить створити відповідний план дій для досягнення мети.

Студенти мотивуються брати активну участь у процесі навчання завдяки інноваційним програмам і різноманітним методикам навчання. Забезпечуємо студентів знаннями і розумінням, що підтримується особистісним та професійним розвитком, з метою дати студентам змогу виконувати свою роль «послів університету» і ефективних громадян.

Голова експертної комісії

В.П. Сахно

Система оцінювання навчальних досягнень – це одна з найважливіших частин навчальної діяльності університету. Ясність системи оцінювання – ключ до виконання університетом його призначення.

Цілі Університетської стратегії полягають в тому, щоб знайти баланс між ефективністю і ресурсами, необхідними для досягнення цих цілей, а також забезпечити належний баланс між формативним та сумативним видами оцінювання.

Важливою умовою функціонування системи оцінювання навчальних досягнень є реалізації чіткого механізму інформування студентів про стратегію оцінювання, яка впроваджена в університеті та її конкретне застосування щодо їхньої навчальної програми, а також оприлюднення критеріїв оцінювання успішності з даної навчальної дисципліни.

Забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників

Підбір науково-педагогічних кадрів університету здійснюється на конкурсних засадах за рішенням засідання відповідної кафедри і Ради інституту, на основі якого з працівником укладається контракт, який, з одного боку підписується ректором університету, а з іншого боку цим працівником. Процесу підписання контракту передуює робота з оцінки фахових характеристик конкретного працівника кафедри або іншого претендента на вакантну посаду. При цьому враховуються рівень освіти, її відповідність галузі та напрямку підготовки фахівців, педагогічний стаж, науково-методична діяльність.

В університеті велика увага приділяється роботі з підвищення кваліфікації професорсько-викладацького персоналу. З цією метою викладачі університету та викладачі кафедри автомобільного транспорту, зокрема, приймають участь у загально-університетських семінарах щодо підвищення педагогічної майстерності та сучасних технологій провадження навчального процесу згідно Болонської системи та КМСОН. Результатом цього навчання стало проведення тестування науково-педагогічних кадрів університету, яке показало ступінь засвоєння кожним викладачем особливостей організації навчального процесу згідно Болонської системи.

У відповідності до сучасної парадигми вищої освіти, яка орієнтована на всебічний гармонійний розвиток особистості, існує об'єктивна необхідність спеціальної підготовки викладацьких кадрів. З цією метою в університеті створено Центр педагогічної майстерності (ЦПМ), завданням якого є підвищення професійної майстерності викладачів і оволодіння новими технологіями навчання.

Наукове керівництво роботою ЦПМ здійснює проректор з науково-педагогічної роботи та начальник навчального відділу університету.

Заняття проводять провідні викладачі університету, видатні педагоги з інших вищих навчальних закладів та Академії педагогічних наук України, з якою укладена довготривала угода про співпрацю. На лекційні заняття, що проводяться видатними педагогами з інших вищих навчальних закладів або з Академії педагогічних наук України, запрошуються не тільки слухачі ЦПМ поточного року навчання, але й завідувачі кафедр, директори інститутів, молоді викладачі.

Навчання в Центрі педагогічної майстерності передбачає щотижневі заняття загальним обсягом 72 години та підготовку і захист випускної роботи. Це дає підставу для видачі сертифікату про підвищення кваліфікації.

Підвищення кваліфікації викладачів здійснюється також на базі інших передових ВНЗ України, згідно з програмами стажування, які затверджуються проректором з науково-педагогічної роботи.

Забезпечення кафедрою автомобільного транспорту необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за ОПП „Автомобільний транспорт”

Зростаюча доступність інформаційних ресурсів і розвиток інформаційних технологій дозволяють провідним університетам світу суттєво інтенсифікувати навчальний процес, досягаючи кращих результатів при зменшенні загального обсягу аудиторних занять. Необхідними умовами для отримання такого ж ефекту в ІФНТУНГ є наявність бажання викладачів переосмислювати усталені підходи до проведення, а також послідовне стимулювання реальної самостійної роботи студентів з опанування навчальних дисциплін (розуміння ними того факту, що обмеження процесу навчання виключно участю в лекційних, семінарських і практичних заняттях є недостатнім для формування конкурентоспроможного рівня професійної компетентності в умовах сучасного, швидкозмінного ринку праці).

Враховуючи вищезазначене, на рівні структурних підрозділів ІФНТУНГ розроблено і реалізовано збалансовану систему заходів щодо стимулювання і спонукання викладачів до впровадження мультимедійних технологій при викладанні навчальних дисциплін – як у лекційних заняттях, так і при проведенні лабораторних робіт (віртуальні лабораторії), забезпечуючи при цьому оснащення необхідної кількості аудиторій мультимедійним обладнанням. Стимулюється, спонукається і контролюється діяльність викладачів щодо послідовного зменшення репродуктивної складової викладання (завдяки розміщенню навчальних ресурсів у внутрішній інтернет-мережі університету) і збільшення вимогливості до роботи студентів у позааудиторний час (студент має приходити на лекційне чи лабораторне заняття, вже попередньо ознайомившись із матеріалом). Забезпечується інформування студентів (починаючи з молодших курсів) щодо причин і очікуваних наслідків запровадження нових форм викладання і навчання, а також механізмів оперативного реагування (погодження) на зіткнення точок зору двох сторін навчального процесу.

На рівні університету впроваджено заходи, які спонукають інститути до перегляду навчальних програм у напрямку зменшення частки аудиторних занять в загальному навантаженні студентів. Реалізовані заходи структурних підрозділів, спрямовані на спонукання викладачів до удосконалення процесів викладання і навчання, враховуючи ефективність роботи викладачів при прийнятті відповідних кадрових рішень. Підтримувати дії викладачів, кафедр, інститутів, спрямовані на підвищення вимогливості до самостійної роботи студентів. Забезпечено належне функціонування наукової електронної бібліотеки та щорічна підписка на

електронні фахові наукові журнали. Проводиться мультимедійне оснащення аудиторій.

Забезпечення кафедрою автомобільного транспорту наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом ОПП „Автомобільний транспорт”

Ефективність забезпечення якості освіти залежить від того, наскільки вдало організований моніторинг – система організації, збору, зберігання, обробки і пошуку інформації про навчальну діяльність тих, хто навчається та в цілому системи навчального закладу, що забезпечує безперервне стеження за станом і прогнозуванням освітнього процесу.

Нині в Івано-Франківському національному технічному університеті нафти і газу успішно функціонує Автоматизована система управління навчальним закладом (АСУ НЗ), яка забезпечує управління вузом в єдиному інформаційному просторі та охоплює кадрову, навчальну, методичну та інші сфери діяльності. База даних АСУ НЗ дозволяє забезпечити надання всебічної інформації про здобувача вищої освіти, у тому числі і навчальний план, дисципліни, що вивчаються, кількість кредитів, здобуті оцінки тощо. Така інформація може бути представлена як у довільній формі, та і у вигляді академічної довідки, зразок якої встановлюється Міністерством освіти і науки України.

Як свідчить практика впроваджена система моніторингу якості освітнього процесу у ІФНТУНГ дозволяє суттєво покращити та оптимізувати свою діяльність і підвищити результативність роботи.

Забезпечення публічності інформації про ОПП „Автомобільний транспорт”, ступені вищої освіти та кваліфікації

Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу регулярно публікує в засобах масової інформації, рекламних буклетах, на офіційному сайті (<https://nung.edu.ua>) та в ін. джерелах найсвіжішу, неупереджену й об'єктивну інформацію – як кількісну, так і якісну – про навчальні програми і кваліфікації, котрі він пропонує. При виконанні своєї суспільної ролі вищий навчальний заклад несе відповідальність за надання інформації про пропонувані програми, очікувані результати, кваліфікації, котрі він присвоює, процедури викладання, навчання та оцінювання знань, а також про навчальні можливості, які доступні студентам. Інформація, що оприлюднюється також включає відгуки від колишніх студентів та інформацію про їхнє працевлаштування, а також характеристику студентського складу, який проходить навчання. Ця інформація точна, неупереджена, об'єктивна і доступна, вона не використовується лише як маркетинговий інструмент. Заклад перевіряє, чи відповідає він власним сподіванням стосовно неупередженості та об'єктивності.

Забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників вищих навчальних закладів і здобувачів вищої освіти

Головною вимогою при написанні наукового тексту є його унікальність. Одним із пріоритетних завдань колективу Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу є дотримання у частині збереження і захисту інтелектуальної власності університету та учасників наукового і освітнього процесів, поважання авторських прав та недопущення академічного плагіату в усіх видах наукової, науково-методичної та навчальної діяльності. Голова спеціалізованої вченої ради ІФНТУНГ після прийняття дисертацій до розгляду забезпечує перевірку текстів та наукових результатів дисертаційних робіт і авторефератів на наявність академічного плагіату. При цьому - вчений секретар спецради здійснює перевірку текстів дисертацій і авторефератів на текстові запозичення.

В рамках запобігання академічного плагіату в Івано-Франківському національному технічному університеті нафти і газу за допомогою програмних засобів здійснюється перевірка текстового наукового контенту (зокрема, AntiPlagiarism) для перевірки унікальності тексту через інтернет-ресурси. Щоб виявляти плагіат в роботах здобувачів вищої освіти, університет створює репозитарій з заархівованими повнотекстовими версіями магістерських робіт. Завдяки цьому здійснюється перевірка тексту на унікальність в межах контенту університету. Для перевірки наукових робіт на унікальність, використовується програмне забезпечення, яке чітко вказує які частини запозичення тексту було використано, та з яких джерел, що дійсно дає змогу перевірити чи був плагіат.

Інші процедури і заходи

Навчальний заклад має офіційний механізм затвердження періодичного перегляду та моніторингу своїх навчальних програм і дипломів.

Забезпечення якості програм включає: розробку і публікацію чітко сформульованих очікуваних навчальних результатів; уважне ставлення до побудови освітньо-кваліфікаційної програми-переліку дисциплін та їхньої організації і змісту; особливі вимоги до різних форм навчання (наприклад, денної, вечірньої, заочної форм, дистанційного навчання, навчання за допомогою електронних ресурсів); наявність відповідних навчальних ресурсів; формальні процедури затвердження програм органом, який не здійснює викладання за цією програмою; моніторинг успішності та досягнень студентів; регулярний періодичний перегляд програм (за участі також зовнішніх експертів); регулярне спілкування з працедавцями, представниками ринку праці та іншими відповідними організаціями; участь студентів у діяльності із забезпечення якості.

Система забезпечення Івано-Франківським національним технічним університетом нафти і газу внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності регламентується наступними нормативними документами діяльності:

– Положенням «Про організацію освітнього процесу в Івано-Франківському національному технічному університеті нафти і газу» (Затверджено Вченою радою Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу.

Протокол № 02/549 від 16 лютого 2015 р.) Положення характеризує систему організації освітнього процесу, яка відображає зміст основних принципів Європейської кредитно-трансферної системи в університеті з урахуванням досвіду проведення педагогічного експерименту в університеті та досвіду провідних закордонних і вітчизняних вищих навчальних закладів, є обов'язковим для використання всіма навчальними підрозділами університету.

– Положенням «Про Вчену раду Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу» (Затверджено ректором 16 лютого 2015 року). Вчена рада Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу є колегіальним органом закладу, який здійснює загальне керівництво діяльністю університету згідно із Законом України «Про освіту», Законом України «Про вищу освіту», Законом України «Про наукову і науково-технічну діяльність», підзаконними нормативно-правовими актами державних органів, які регламентують освіту і науку України, Статутом університету.

– Положенням «Про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Івано-Франківському національному технічному університеті нафти і газу» (Затверджено Вченою радою Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу. Протокол № 05/575 від 31 травня 2017 р.). Контрольні заходи є необхідним елементом зворотного зв'язку в процесі навчання. Вони визначають відповідність рівня набутих студентами знань, умінь та навичок вимогам стандартів вищої освіти та інших нормативних документів щодо вищої освіти і забезпечують своєчасне коригування навчального процесу.

В організації навчального процесу університету застосовуються контрольні заходи у формі вхідного, поточного, модульного, рейтингового, відстроченого і підсумкового (семестрових контролів і державної атестації).

– Положенням «Про визначення рейтингу науково-педагогічних працівників, кафедр та інститутів». (Затверджено Вченою радою Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу. Протокол № 2/561 від 30.03.2016 р.)

– Положенням «Про екзаменаційну комісію Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу» (Затверджено Вченою радою Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу. Протокол № 02/549 від 16 лютого 2015 р.). Положення є нормативним документом, який визначає вимоги до організації дипломного проектування та атестації випускників усіх освітніх рівнів, підготовка яких здійснюється в університеті. Положення регламентує обов'язки студентів-випускників, викладачів, структурних підрозділів, а також діяльність деканатів факультетів, випускових кафедр з організації дипломного проектування та захисту дипломних проектів (робіт) та (або) складання комплексних державних іспитів студентами-випускниками. Дія положення поширюється на всі форми навчання і на всі навчальні структурні підрозділи університету (кафедри, деканати), керівників та консультантів дипломних проектів (робіт), рецензентів, голів та членів екзаменаційних комісій.

Голова експертної комісії

В.П. Сахно

– Положенням «Про порядок реалізації права на академічну мобільність». (Затверджено постановою Кабінету Міністрів України. Протокол № 579 від 12 серпня 2015 р.). Академічна мобільність – можливість учасників освітнього процесу навчатися, викладати, стажуватися чи проводити наукову діяльність в іншому вищому навчальному закладі (науковій установі) на території України чи поза її межами. Питаннями академічної мобільності університету займаються навчальний відділ та відділ з міжнародних зв'язків.

Висновок: експертна комісія зазначає, що рівень внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності дозволяє здійснювати якісну підготовку магістрів за освітньо-професійною програмою “Автомобільний транспорт” спеціальності 274 “Автомобільний транспорт” на рівні сучасних вимог.

11. ПЕРЕЛІК ЗАУВАЖЕНЬ КОНТРОЛЮЮЧИХ ОРГАНІВ ТА ЗАХОДИ З ЇХ УСУНЕННЯ

Висновок: комісія зазначає, що перевірки контрольними органами з питань дотримання Ліцензійних умов надання освітніх послуг у сфері вищої освіти та якості підготовки студентів та комісією Державної інспекції навчальних закладів України під час попередньої акредитації не проводились. Відповідно зауваження (приписи) контролюючих органів відсутні.

Також немає зауважень у контролюючих органів щодо виконання обсягів ліцензованого прийому студентів за освітньо-професійною програмою “Автомобільний транспорт” спеціальності 274 „Автомобільний транспорт”. Претензії та скарги фізичних та юридичних осіб щодо якості освітньої підготовки за освітньо-професійною програмою автомобільного транспорту зі спеціальності 274 „Автомобільний транспорт” також відсутні.

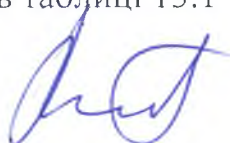
12. ЗАУВАЖЕННЯ, ЩО БУЛИ ЗРОБЛЕНІ ПІД ЧАС ПОПЕРЕДНЬОЇ ЕКСПЕРТИЗИ ПОДАНИХ ДО МОН УКРАЇНИ АКРЕДИТАЦІЙНИХ МАТЕРІАЛІВ

Без зауважень.

13. ДЕКЛАРУВАННЯ ПРО ДОТРИМАННЯ ЛІЦЕНЗІЙНИХ УМОВ У СФЕРІ ВИЩОЇ ОСВІТИ З ПІДГОТОВКИ МАГІСТРІВ ЗА ОСВІТНЬО- ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ “АВТОМОБІЛЬНИЙ ТРАНСПОРТ” СПЕЦІАЛЬНОСТІ 274 “АВТОМОБІЛЬНИЙ ТРАНСПОРТ” В ІВАНО- ФРАНКІВСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ ТЕХНІЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ НАФТИ І ГАЗУ

Декларування про дотримання ліцензійних умов та акредитаційних вимог провадження освітньої діяльності наведені в таблиці 13.1

Голова експертної комісії

В.П. Сахно

Таблиця 13.1 – Декларування про дотримання кадрових і технологічних вимог щодо матеріально-технічного, навчально-методичного та інформаційного забезпечення і нормативних вимог щодо якісних характеристик підготовки фахівців освітнього ступеня магістр за освітньо-професійною програмою “Автомобільний транспорт” спеціальності 274 “Автомобільний транспорт”

Найменування показника (нормативу)	Вимоги до значення показника (нормативу) за другим (магістерським) рівнем вищої освіти		
	Значення показника (нормативу)	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
КАДРОВІ ВИМОГИ щодо забезпечення провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти			
1. Склад групи забезпечення (мінімальний відсоток від загальної кількості членів групи забезпечення):			
1) які мають науковий ступінь та/або вчене звання *	60	90	+30
2) які мають науковий ступінь доктора наук та/або вчене звання професора*	20	20	відповідає
2. Науково-педагогічні та наукові працівники, які здійснюють освітній процес і мають стаж науково-педагогічної діяльності понад два роки та рівень наукової та професійної активності, який засвідчується виконанням не менше чотирьох видів та результатів з перелічених у пункті 30 Ліцензійних умов (мінімальний відсоток кадрового складу)	100	100	відповідає
3. Кадровий склад повинен включати з розрахунку на кожні десять здобувачів одного викладача, який має кваліфікацію відповідно до спеціальності, науковий ступінь або вчене звання (максимальна кількість здобувачів освітнього ступеня магістра на одного викладача)	10 магістрів на одного НПП	9 НПП з наук. ст. або вч. зв. (станом на 01.10.18 р. – 6,8 маг. на одного НПП)	відповідає
4. Кількість членів групи забезпечення (максимальна кількість здобувачів на одного члена) (з 01.09.2019р)	30 здобувачів на одного НПП	10 чл. гр. забезпечення (на 01.10.18 р. – 20,3 здобувачів на одного НПП)	відповідає
5. Наявність трудових договорів (контрактів) з усіма науково-педагогічними працівниками та/або наказів про прийняття їх на роботу	+	+	+

Голова експертної комісії

В.П. Сахно

Найменування показника (нормативу)	Вимоги до значення показника (нормативу) за другим (магістерським) рівнем вищої освіти		
	Значення показника (нормативу)	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
ТЕХНОЛОГІЧНІ ВИМОГИ щодо забезпечення провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти			
1. Забезпеченість приміщеннями для проведення освітнього процесу (кв. метрів на одного здобувача освіти з урахуванням не більше трьох змін навчання, але не менше 2000 кв. метрів для закладу освіти)	2,4	3,9	+ 1,5
2. Забезпеченість мультимедійним обладнанням для одночасного використання в навчальних аудиторіях (мінімальний відсоток кількості аудиторій)	30	33,1	+ 3,1
3. Доступність навчальних приміщень для осіб з інвалідністю та інших мало мобільних груп населення	+	+	відповідає
4. Забезпеченість комп'ютерними робочими місцями, лабораторіями, полігонами, обладнанням, устаткуванням, необхідними для виконання освітніх програм	+	+	відповідає
5. Забезпеченість здобувачів вищої освіти гуртожитком	+	+	відповідає
6. Наявність соціально-побутової інфраструктури:	+	+	відповідає
1) бібліотеки, у тому числі читального залу;	+	+	відповідає
2) пунктів харчування;	+	+	відповідає
3) актового чи концертного залу;	+	+	відповідає
4) спортивного залу;	+	+	відповідає
5) стадіону та/або спортивних майданчиків;	+	+	відповідає
6) медичного пункту	+	+	відповідає
7. Наявність освітньої програми	+	+	відповідає
8. Наявність навчального плану	+	+	відповідає
9. Наявність робочої програми з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	відповідає
10. Наявність програм з усіх видів практичної підготовки	+	+	відповідає
11. Наявність методичних матеріалів для проведення атестації здобувачів	+	+	відповідає

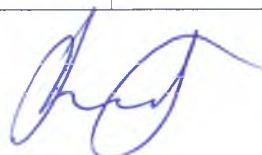
Голова експертної комісії

В.П. Сахно

Найменування показника (нормативу)	Вимоги до значення показника (нормативу) за другим (магістерським) рівнем вищої освіти		
	Значення показника (нормативу)	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
12. Забезпеченість бібліотеки вітчизняними та закордонними фаховими періодичними виданнями відповідного або спорідненого профілю, в тому числі в електронному вигляді (мінімальна кількість найменувань)	не менш як 5 найменувань	24 найменування	відповідає
13. Наявність доступу до баз даних періодичних наукових видань англійською мовою відповідного або спорідненого профілю (допускається спільне користування базами кількома закладами освіти)	+	+	відповідає
14. Наявність офіційного веб-сайту закладу освіти, на якому розміщена основна інформація про його діяльність (структура, ліцензії та сертифікати про акредитацію, освітня/освітньо-наукова/видавнича/атестаційна (наукових кадрів) діяльність, зразки документів про освіту, умови для доступності осіб з інвалідністю та інших мало мобільних груп населення до приміщень, навчальні та наукові структурні підрозділи та їх склад, перелік навчальних дисциплін, правила прийому, контактна інформація)	+	+ nung.edu.ua	відповідає
ОРГАНІЗАЦІЙНІ			
вимоги щодо провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти			
1. Електронний вигляд відомостей про кадрове та матеріально-технічне забезпечення закладу освіти до ЄДЕБО	+	+	+
Дотримання нормативних вимог щодо якісних характеристик підготовки фахівців			
1. Умови забезпечення державної гарантії якості вищої освіти			
1.1. Виконання навчального плану за показниками: перелік навчальних дисциплін, години, форми контролю, %	100	100	+
1.2. Підвищення кваліфікації викладачів постійного складу за останні 5 років, %	100	100	+

Голова експертної комісії

В.П. Сахно

Найменування показника (нормативу)	Вимоги до значення показника (нормативу) за другим (магістерським) рівнем вищої освіти		
	Значення показника (нормативу)	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
1.3. Чисельність науково-педагогічних (педагогічних) працівників, що обслуговують спеціальність і працюють у навчальному закладі за основним місцем роботи, які займаються вдосконаленням навчально-методичного забезпечення, науковими дослідженнями, підготовкою підручників та навчальних посібників, %	100	100	+
2. Результати освітньої діяльності (рівень підготовки фахівців), не менше %			
2.1. Рівень знань студентів з гуманітарної та соціально-економічної підготовки:			
2.1.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	96,9	+ 6,9 %
2.1.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	65,7	+ 15,7 %
2.2. Рівень знань студентів з природничо-наукової (фундаментальної) підготовки:			
2.2.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	не передбачено навчальним планом	
2.2.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50		
2.3. Рівень знань студентів зі спеціальної (фахової) підготовки:			
2.3.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+ 10 %
2.3.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	59,4	+ 9,4 %
3. Організація наукової роботи			

Голова експертної комісії

В.П. Сахно

Найменування показника (нормативу)	Вимоги до значення показника (нормативу) за другим (магістерським) рівнем вищої освіти		
	Значення показника (нормативу)	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
3.1. Наявність у структурі навчального закладу наукових підрозділів	+	+	+
3.2. Участь студентів у науковій роботі (наукова робота на кафедрах та в лабораторіях, участь в наукових конференціях, конкурсах, виставках, профільних олімпіадах тощо)	+	+	+

Примітки: * Встановлюється для найвищого рівня, за яким фактично провадиться освітня діяльність.

Голова експертної комісії,
завідувач кафедри автомобілів
Національного транспортного
університету, доктор технічних наук,
професор

**Сахно
Володимир Прохорович**

Член експертної комісії,
професор кафедри експлуатації та
ремонту автомобільної
техніки Національного університету
«Львівська політехніка», доктор
технічних наук

**Гудз
Густав Стефанович**

**З експертними висновками
ознайомлений:**
ректор Івано-Франківського
національного технічного університету
нафти і газу, доктор технічних наук,
професор

**Крижанівський
Євстахій Іванович**

Голова експертної комісії

В.П. Сахно

14. РЕКОМЕНДАЦІ ЕКСПЕРТНОЇ КОМІСІЇ

З метою подальшого покращення науково-методичного, матеріально-технічного, кадрового забезпечення та якості підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою “Автомобільний транспорт” спеціальності 274 “Автомобільний транспорт” на кафедрі автомобільного транспорту ІФНТУНГ експертна комісія вважає за доцільне висловити рекомендації, які не входять до складу обов’язкових і не впливають на рішення про акредитацію, але спрямовані на поліпшення якості підготовки фахівців:

1) збільшити кількість наукових публікацій у періодичних виданнях, які включені до наукометричних баз, рекомендованих МОН, зокрема Scopus або Web of Science;

2) активізувати діяльність з поповнення кафедри сучасним навчальним лабораторним обладнанням за профілем спеціальності та комп’ютерною технікою;

3) покращити оснащення лабораторій кафедри автомобільного транспорту сучасним обладнанням для проведення наукових досліджень;

4) активізувати діяльність викладачів кафедри автомобільного транспорту по захисту дисертацій за профілем спеціальності;

5) продовжити роботу з підготовки та видання підручників та навчальних посібників, зокрема у вигляді електронних видань.

Голова експертної комісії,
завідувач кафедри автомобілів
Національного транспортного
університету, доктор технічних
наук, професор

Сахно
Володимир Прохорович

Член експертної комісії,
професор кафедри експлуатації
та ремонту автомобільної
техніки Національного університету
«Львівська політехніка», доктор
Технічних наук

Гудз
Густав Стефанович

**З експертними висновками
ознайомлений:**

ректор Івано-Франківського
національного технічного університету
нафти і газу, доктор технічних
наук, професор

Крижанівський
Євстахій Іванович

Голова експертної комісії

В.П. Сахно

15. ПІДСТАВИ ДЛЯ АКРЕДИТАЦІЇ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

На підставі поданих на акредитацію матеріалів Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу та перевірки результатів діяльності на місці, оцінки спроможності даного навчального закладу проводити освітню діяльність, перевірки стану науково-методичного, кадрового, матеріально-технічного та інформаційного забезпечення, експертна комісія дійшла висновку, що освітня підготовка магістрів за освітньо-професійною програмою “Автомобільний транспорт” спеціальності 274 “Автомобільний транспорт” у цілому відповідає встановленим державним вимогам до акредитації освітньої діяльності за другим (магістерським) рівнем вищої освіти та забезпечує державну гарантію якості освіти.

Акредитаційна експертиза визначила можливість акредитації магістрів за освітньо-професійною програмою “Автомобільний транспорт” спеціальності 274 “Автомобільний транспорт” у Івано-Франківському національному технічному університеті нафти і газу з ліцензованим обсягом освітньої послуги 95 осіб (за формами навчання: 50 денна, 45 заочна).

Голова експертної комісії,
завідувач кафедри автомобілів
Національного транспортного
університету, доктор технічних
наук, професор

Сахно
Володимир Прохорович

Член експертної комісії,
професор кафедри експлуатації
та ремонту автомобільної
техніки Національного університету
«Львівська політехніка», доктор
технічних наук, професор

Гудз
Густав Стефанович

**З експертними висновками
ознайомлений:**
ректор Івано-Франківського
національного технічного університету
нафти і газу, доктор технічних
наук, професор

Крижанівський
Євстахій Іванович

Голова експертної комісії

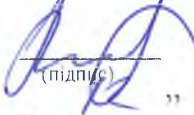

В.П. Сахно

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Івано-Франківський національний технічний
університет нафти і газу

“ПОГОДЖЕНО”

Голова експертної комісії МОН

(підпис)
“ 12 ” 20 18 р.

„ЗАТВЕРДЖУЮ”

Директор інституту ІМ

(підпис)
Романишин Л.І.
(ініціали та прізвище)
“ 12 ” грудня 2018 р.

Графік
проведення комплексних контрольних робіт студентами
під час проведення акредитаційної експертизи

Інститут

Інженерної механіки
(назва)

Галузь знань

27 - Транспорт
(код) (назва)

Спеціальність

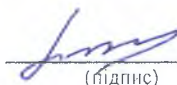
274- Автомобільний транспорт
(код) (назва)

Освітньо-професійна програма

автомобільного транспорту
(назва)

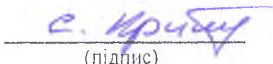
Назва навчальної дисципліни	Дата	Час	Місце проведення (корп./ауд.)	Курс	Група	Викладач (П.І.Б.)	Експерт (П.І.Б.)
<i>Цикл загальної підготовки</i>							
Основи менеджменту	12.12.2018	12.00-13.00	4113	II	АТМ-17-1	Прунько І.Б.	Сахно В.П., Гудз Г.С.
Стратегія сталого розвитку та інженерна освіта	12.12.2018	13.15-14.15	4113	II	АТМ-17-1	Мельник В.М.	Сахно В.П., Гудз Г.С.
<i>Цикл професійної підготовки</i>							
Технічна експлуатація автомобілів	13.12.2018	12.00-13.00	4113	II	АТМ-17-1	Захара І.Я.	Сахно В.П., Гудз Г.С.
Енергозощадження на транспорті	13.12.2018	13.15-14.15	4113	II	АТМ-17-1	Козак Л.Ю.	Сахно В.П., Гудз Г.С.

Член експертної комісії

(підпис)

Гудз Г.С.
(ініціали, прізвище)

Завідувач випускової кафедри

(підпис)

Криштопа С.І.
(ініціали, прізвище)

Голова експертної комісії

В.П. Сахно

ЗВЕДЕНІ РЕЗУЛЬТАТИ ВИКОНАННЯ КОМПЛЕКСНИХ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

Магістрами спеціальності 274 - Автомобільний транспорт освітньо-професійної програми „Автомобільний транспорт”
Інституту інженерної механіки Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу

№ з/п	Дисципліна	Група	Кількість студентів, осіб	Виконували ККР		Одержали оцінки під час проведення акредитаційної експертизи								Абсолютна успішність, %	Якість, %	Самоаналіз		Розбіжність		
				осіб	%	«5»		«4»		«3»		«2»				Абсолют-на успіш-ність, %	Якість, %	Абсолют-на успіш-ність, %	Якість, %	
						осіб	%	осіб	%	осіб	%	осіб	%							
<i>Цикл загальної підготовки</i>																				
1.1	Основи менеджменту	АТм-	16	16	100	3	18,8	6	37,5	7	43,7	0	0	100	56,2	100	62,5	-	-6,3	
1.2	Стратегія сталого розвитку та інженерна освіта	17-1	16	16	100	4	25,0	6	37,5	5	31,3	1	6,2	93,7	62,5	93,7	68,8	-	-6,3	
<i>Цикл професійної підготовки</i>																				
2.1	Технічна експлуатація автомобілів	АТм-17-1	16	16	100	4	25,0	6	37,5	5	31,3	1	6,2	93,7	62,5	100	62,5	-6,3	-	
2.2	Енергозаощадження на транспорті		16	16	100	3	18,8	6	37,5	7	43,7	0	0	100	56,2	100	56,2	-	-	
Разом за циклами															96,9	59,4	98,5	62,5	-2,4	-3,1

Експерт

Експерт

Завідувач кафедру

Директор інституту

(Сахно В.П.)

(Гудз Г.С.)

(Криштопа С.І.)

(Романиш Л.І.)